

KLAAR VOOR DE VERGRIJZING

AUTEURS Magteld Beun, met Theo Royers en Hilde de Vocht
UITGEVER Bohn Stafleu van Loghum
PRIJS € 36,50
PAGINA'S 323
ISBN 978 90 3680 595 7

Ouderen en welzijn van nu

In het sociaal-agogisch hoger onderwijs is ouderenzorg geen populair thema. Je kan wel een minor ouderenzorg of een volledige opleiding toegepaste gerontologie aanbieden, maar grote groepen studenten trek je er niet mee. Dat is vreemd, want de volgende decennia zal het nog een stevige uitdaging worden om de ouderenzorg op een slimme manier aan te pakken. Zeker nu door de Wet langdurige zorg het aantal verzorgingshuizen drastisch daalt. Daardoor ontstaat er een polarisatie in de zorg: ofwel met de nodige ondersteuning langer thuis, ofwel met zwaardere zorgbehoefte in het verpleeghuis.

Het boek is opgesplitst in drie delen. In het eerste deel gaat de aandacht naar de sociologie en psychologie van het ouder worden. Hierin niet te veel demografie, wel minder bekende inzichten vanuit de ontwikkelings- en cultuurpsychologie en informatie over maatschappelijke beelden rondom ouderen. Ook hoofdstukken over gerontologie en gezinssociologie en de invloed van beide op hulpverlening. Hierin ook informatie over (in)formele zorg met aandacht voor het inspirerende begrip 'stilzwijgende boekhouding' van Aafke Komter. Het doet denken aan 'de bank van wederzijdse diensten' uit de roman *Vreugdevuur der ijdelheden* van Tom Wolfe. In deel twee gaat het over huidige ontwikkelingen (zoals de overgang van verzorgingsstaat naar verzorgingsstraat) en specifieke methodieken, zoals Eigen

Kracht-conferenties, outreachend werken of narratief werken met levensverhalen. Ook hier aandacht voor informele zorg in de vorm van burgerkracht, mantelzorg en vrijwilligerswerk. Het hoofdstuk over werken met genogram en ecogram verdient zeker aandacht. Velen kennen de termen, maar helaas werken er weinigen mee. In het derde deel komen telkens thema's aan de orde die momenteel in de ouderenzorg actueel zijn. Daarbij moet je denken aan ouderen en diversiteit, aan ouderen met een verstandelijke beperking, of ouderen mishandeling. In dit deel is er ook aandacht voor de specifieke doelgroep van lesbische of homoseksuele ouderen. Wat ik in die veelheid van thema's mis, is aandacht voor het levenseinde en alles wat daar bij hoort, zoals vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg, euthanasie, nalatenschap. Minder prettige thema's, maar toch steeds indringender aanwezig bij ouder worden. Het boek bevat een code die via de website van de uitgever toegang geeft tot negen extra hoofdstukken (onder meer over eenzaamheid, dementie, verslaving), tot een handzaam overzicht van relevant videomateriaal op internet en tot extra casuïstiek. Docenten hebben zo prachtig materiaal in handen om ouderenzorg toch boeiend in de opleiding te brengen. En mensen die al in de ouderenzorg werken, kunnen hun ervaringen uit de dagelijkse praktijk toetsen en verrijken met dit materiaal.